

Warszawa dnia 28 grudnia 2009 r.

KILW/0281/18/09

Komunikat w sprawie kas fiskalnych

Omówienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 lipca 2009 r. sygn. akt: K 36/08

Wnioskiem z 29 grudnia 2008 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie, że art. 111 ust. 7 pkt 3 w związku z art. 111 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, ze zm.) **jest niezgodny** z art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Przepisy prawa które RPO przywołał w sentencji swojego pisma mają treść, cytując:

Konstytucja RP. Art. 92.

1. Rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. **Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.**

2. Organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji, o których mowa w ust. 1, innemu organowi.

Ustawa o podatku VAT

Art. 111. 1. ⁽³³²⁾ Podatnicy dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych są obowiązani prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.

(...)

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia:

(...)

3) może zwolnić na czas określony niektóre grupy podatników oraz niektóre czynności z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, ze względu na rodzaj prowadzonej działalności lub wysokość obrotu.

8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przy wydawaniu rozporządzeń, o których mowa w ust. 7, uwzględnia specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami.

**Wyrokiem
ogłoszonym w Dzienniku Ustaw
nr 116 poz. 979 z 2009 r. z dnia 23 lipca 2009 r.
Trybunał Konstytucyjny orzekł.**

I. Art. 111 ust. 7 pkt 3 w związku z art. 111 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.) **jest niezgodny** z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Przepis wymieniony w części I wyroku **traci moc obowiązującą z upływem 9 (dziewięciu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku** w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

.....

Z uzasadnienia wyroku Trybunału.

W wyroku swoim a ściślej w argumentacji zawartej w jego uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny w całości podzielił pogląd Rzecznika Praw Obywatelskich, uznając, że brak jest w treści ustawy należycie ukształtowanych wytycznych treściowych. Pojęcia "specyfiki wykonywania niektórych czynności" oraz "uwarunkowań obrotu gospodarczego niektórymi towarami" (ust. 8) w połączeniu ze sformułowaniami "niektóre grupy podatników oraz niektóre czynności z obowiązku" i "ze względu na rodzaj prowadzonej działalności lub wysokość obrotu" **co daje normodawcy zbyt dużą, konstytucyjnie nieusprawiedliwioną dowolność w kształtowaniu treści rozporządzenia.**

Wskazane przez Trybunał Konstytucyjny uchybienia w konstrukcji upoważnienia ustawowego, wymagającego zamieszczenia w nim należycie określonych wytycznych, **upoważniają do uznania kwestionowanego przepisu za niespełniający wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji.**

.....

Wyrok Trybunału został opublikowany w Dzienniku Ustaw nr 116 poz. 979 z 2009 r. z dnia 23 lipca 2009 r. **a zatem okres dziewięciu miesięcy upłynie w dniu 23 kwietnia 2010 r.** Oznacza to, że z upływem tej daty utracą moc obowiązującą przepisy Art. 111 ust. 7 pkt 3 w zw. z Art. 111 ust. 8 ustawy o podatku VAT.

Konsekwencje tego będą jednak daleko idące, ponieważ należy tu mieć na uwadze okoliczność, że na podstawie zakwestionowanego przez Trybunał przepisu Art. 111 ust. 7 pkt 3 w zw. z Art. 111 ust. 8 ustawy o podatku VAT, wydawane były kolejne Rozporządzenia Ministra Finansów przewidujące zwolnienia z obowiązku posiadania kas fiskalnych przez niektórych podatników - ostatnie Rozporządzenie z dnia 19 grudnia 2008 r. **w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących** (Dz. U nr 228 poz. 1510 z 2008 r.) na podstawie którego zwolnieni zostali z obowiązku posiadania kas fiskalnych między innymi także lekarze weterynarii, a zatem z dniem utraty mocy obowiązującej przepisu Art. 111 ust. 7 pkt 3 ustawy o podatku VAT (**dnia 23 kwietnia 2010 r.**) automatycznie (tzw. uchylenie pośrednie) **utraci także moc obowiązującą omawiane Rozporządzenie i nowego Minister nie będzie mógł już wydać bo brak będzie ku temu upoważnienia ustawowego**, co oznacza praktycznie, że od dnia 24 kwietnia 2010 r. lekarze weterynarii (także lekarze medycyny, prawnicy i inni) będą musieli posiadać kasy fiskalne, **chyba, że:**

- przed dniem 24 kwietnia 2010 r. Sejm znowelizuje ustawę o podatku VAT w zakresie Art. 111 ust. 7 pkt 3 w zw. z Art. 111 ust. 8,
- Minister Finansów przed tą datą na podstawie znowelizowanego przepisu

ustawy wyda nowe Rozporządzenie zwalniające określone grupy podatników w tym lekarzy weterynarii z obowiązku posiadania kas fiskalnych.

Sytuację komplikuje dodatkowo okoliczność, że omawiane Rozporządzenie z dnia 19 grudnia 2008 r. zwolniło lekarzy weterynarii i niektóre inne grupy zawodowe z obowiązku posiadania kas fiskalnych na okres **do 31 grudnia 2009 r.**

Pewne wyjaśnienie można znaleźć w artykule jaki ukazał się w Gazecie Prawnej z dnia 11 grudnia 2009 r. informujący, że Ministerstwo Finansów opracowało już projekt nowego Rozporządzenia w zasadzie identycznego jak poprzednie, które będzie obowiązywało prawdopodobnie przez okres pierwszego kwartału 2010 r., a po tym terminie wprowadzone będą nowe regulacje prawne **znacznie zawężające krąg podmiotów gospodarczych zwolnionych z obowiązku posiadania kas fiskalnych.**

Czy zatem wiosną 2010 r. lekarze weterynarii będą musieli zakupić kasy fiskalne - na to pytanie nie znamy dotychczas odpowiedzi ?

Opracował: mec. Zdzisław Czarnecki

Z poważaniem,

Dr Tadeusz Jakubowski

Prezes Krajowej Rady
Lekarsko + Weterynaryjnej